

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

ECOLOGICAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

Проаналізовано результати глобального дослідження щодо рейтингу України за рівнем екологічної ефективності. Виявлено залежність між низьким рівнем ресурсоощадливості національної економіки (високий рівень ресурсомісткості) та зростанням кількості захворювань, від яких щороку помирає понад пів мільйона людей. Зауважено, що забруднення навколишнього природного середовища є результатом діяльності також промислового виробництва, а зростання негативних екологічних впливів на навколишнє середовище, а також порушення екологічно встановлених норм – все це обумовлено недосконалою нормативно-правовою базою еколого-економічного становлення національної економіки. Надано рекомендації на спрямування та становлення екологічної «циркулярної» економіки, також необхідно адаптувати прогресивні ідеї до вітчизняних умов економічного розвитку, базуючись на пріоритетах розвитку альтернативної енергетики, екологічного сільськогосподарського виробництва, необхідно змінювати підходи до більш ефективної макроекономічної політики з метою забезпечення достойного соціально-економічного розвитку з урахуванням екологічної складової.

Ключові слова: глобалізація, навколишнє середовище, забруднення, відходи, викиди, екологія, циркулярна економіка, екологічна ефективність.

Проаналізированы результаты глобального исследования по рейтингу Украины по уровню экологической эффективности. Выявлена зависимость между низким уровнем ресурсосберегаемости национальной экономики (высокий уровень ресурсоемкости) и ростом количества заболеваний, от которых ежегодно умирает более полумиллиона человек. Замечено, что загрязнение окружающей природной среды является результатом деятельности также промышленного производства, а рост негативных экологических воздействий на окружающую среду, а также нарушения экологически установленных норм – все это обусловлено несовершенной нормативно-правовой базой эколого-экономического становления национальной экономики. Даны рекомендации на направление и становление экологической «циркулярной» экономики, также необходимо адаптировать прогрессивные идеи к отечественным условиям экономического развития, основываясь на приоритетах развития альтернативной энергетики, экологического сельскохозяйственного производства, необходимо менять подходы к более эффективной макроекономической политике с целью обеспечения достойного социально-экономического развития с учетом экологической составляющей.

Ключевые слова: глобализация, окружающая среда, загрязнение, отходы, выбросы, экология, циркулярная экономика, экологическая эффективность.

УДК 351.82:502

<https://doi.org/10.32843/infrastruct37-120>

Павелко Ю.О.

здобувач

Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій

Pavelko Yuriy

Black Sea Research Institute of Economy and Innovation

The results of a global study on the ranking of Ukraine by the level of environmental efficiency are analyzed. The relationship between the low level of resource efficiency of the national economy (high level of resource intensity) and the growth of diseases, which kill more than half a million people each year. It is noted that water resources are a source of industrial and domestic water supply, and therefore play a crucial role in economic development and livelihoods, and today's water supply in Ukraine is insufficient and the territorial distribution of water resources is uneven and does not correspond to the location of water-containing economic complexes. Also, anthropogenic pressure is the main cause of forest fires near settlements and various transport facilities or industrial infrastructure. It is noted that environmental pollution is the result of industrial production, and the growth of negative environmental impacts, as well as violations of environmental standards – all due to the imperfect regulatory framework for environmental and economic development of the national economy. State regulation of ecological and economic development of the national economy in the long run should be aimed at the formation of ecological "circular" economy, which is quite active in the world scientific community. It is necessary to develop and implement strategic directions for effective regulation, namely regulatory, economic, informational and institutional principles, as well as to adapt progressive ideas to the domestic conditions of economic development, and Ukraine has all the prerequisites for this, based on the priorities of alternative energy development, ecological agricultural production, etc. That is, it is necessary to change approaches to more effective macroeconomic policies in order to ensure decent socio-economic development, taking into account the environmental component. Recommendations for the direction and formation of the ecological "circular" economy, as well as; it is necessary to adapt progressive ideas to domestic conditions of economic development, based on the priorities of development of alternative energy, ecological agricultural production, etc; it is necessary to change approaches to more effective macroeconomic policies in order to ensure decent socio-economic development taking into account the environmental component.

Key words: globalization, environment, pollution, waste, emissions, ecology, circular economy, ecological efficiency.

Постановка проблеми. Останніми роками рівень антропогенного навантаження на навколишнє середовище зростає, причому це проблема як локального, так і глобального рівня [1]. Екологічний стан акваторії де-яких регіонів України обумовлено, крім природних факторів, ще й надходженням широкого спектру речовин антропогенного походження з річковим стоком і скидами стічних вод що, в свою чергу, забруднює прибережні зони, а зміна структури економічної діяльності має негативну тенденцію скидів забруднюючих речо-

вин, що призводить до збільшення скидів нафтопродуктів і амонійного азоту [2].

Зауважимо, що водні ресурси є джерелом промислового та побутового водопостачання, і тому відіграють вирішальну роль у розвитку економіки та життєдіяльність населення, а сьогоднішній рівень водопостачання в Україні є вже недостатнім та територіальний розподіл водних ресурсів є нерівномірний й не відповідає розташуванню водовмісних господарських комплексів. Також антропогенне навантаження є основною причи-

ною лісових пожеж поблизу населених пунктів та різних об'єктів транспорту або промислової інфраструктури. «Лісові пожежі в результаті своєї активності впливають на деревостани, що може призводити до їх в'янення або знищення. Запалювання лісових горючих матеріалів відбувається як в результаті природних, так і антропогенних причин. Визначальний процес при виникненні лісових пожеж – це тепломасоперенос в шарі лісового горючого матеріалу при впливі джерела підвищеної температури» [3].

І тому система єдиного екологічного моніторингу є основним інструментом для вирішення проблем взаємодії людини і навколишнього середовища, ресурсів та енергозбереження, раціонального природокористування, особливостей в промислово розвинених районах з напруженою екологічною обстановкою для реалізації концепції забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності на глобальному, національному та регіональному рівнях, що має багато аспектів [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних науковців, які здійснили значний вклад в формування теоретичного і практичного базису дослідження еколого-економічного розвитку національного господарства, варто виділити: В. Гальчинського, В. Геєця, Я. Дьяченка, С. Єрохіна, В. Шевчука тощо. Еколого-економічні аспекти функціонування сільськогосподарських підприємств досліджено у працях В.А. Борисової, П.С. Березівського, В.С. Воронецької, Н.В. Зіновчука, О.М. Царенка та ін. Серед зарубіжних вчених, які займалися вивченням проблем еколого-економічного розвитку та регулювання еколого-економічними процесами, можна виділити таких авторів: Ф. Алкок, Е. Бейкер, Н. М. Діксон, С. Доверс, В. Лаферті, М. Меллор, Б. Хопвуд та ін. Незважаючи на децентралізацію державного управління, держава в особі органів державної влади залишається основним інститутом-регулятором у сфері узгодження екологічних та економічних процесів. Тому питання дослідження та розробка стратегічних напрямів забезпечення еколого-економічного розвитку національної економіки потребують негайного вирішення та впровадження.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз еколого-економічного розвитку національної економіки України.

Виклад основного матеріалу. На даний час економічна глобалізація є основною глобалізацією, яка включає як політичну так і культурну глобалізацію також. Через те, що глобалізація навколишнього середовища пов'язана з економічною глобалізацією, турбота багатьох держав, організацій та приватних осіб орієнтована на зменшення негативного впливу на навколишнього середовища [5].

Глобальні проблеми неодноразово переосмислювались ООН, але безліч так і залишились

незмінними, серед яких – зміна клімату, безпечне харчування та здоров'я людей. Тому ООН та кілька інших організацій переглянули свої пріоритети, що стосуються різних аспектів, наприклад, викиди парникових газів для зміни клімату, харчові відходи для їжі, рак для здоров'я та рівень урбанізації.

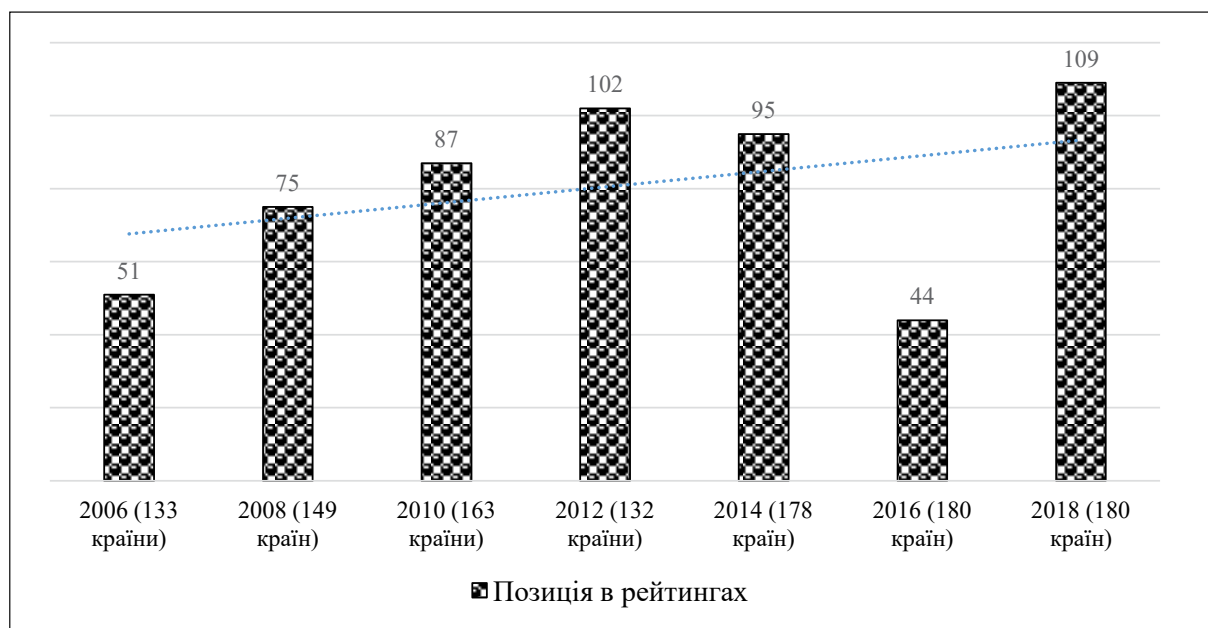
Центром екологічної політики та права при Єльському університеті опубліковано результати глобального дослідження щодо рейтингу країн світу за рівнем екологічної ефективності, що відображають досягнення країн у сфері управління природними ресурсами та їх раціонального використання. Значення Індексу сформоване за шкалою від 0 до 100 (гірше-краще) на підставі оцінки 24 показників, згрупованих у 10 категорій, які відображають різні аспекти стану оточуючого природного середовища та життєздатності екосистем (збереження біологічного різноманіття, ступень навантаження економічної діяльності на оточуюче середовище, ефективність державної політики в сфері екології тощо). Рейтинг публікувався кожні 2 роки (рис. 1) [6; 7].

Україна в рейтингу у 2016 році посіла 44 позицію, покращивши за 10 років свої результати на 25 % і опинилась між Аргентиною (43) та Кубою (45). А вже у 2018 році Україна в рейтингу посіла 109 сходинку і опинилась між Туреччиною (108) та Гватемалою (110) [6].

Позиції України в розрізі критеріїв оцінки Індексу екологічної ефективності наведено (рис. 2).

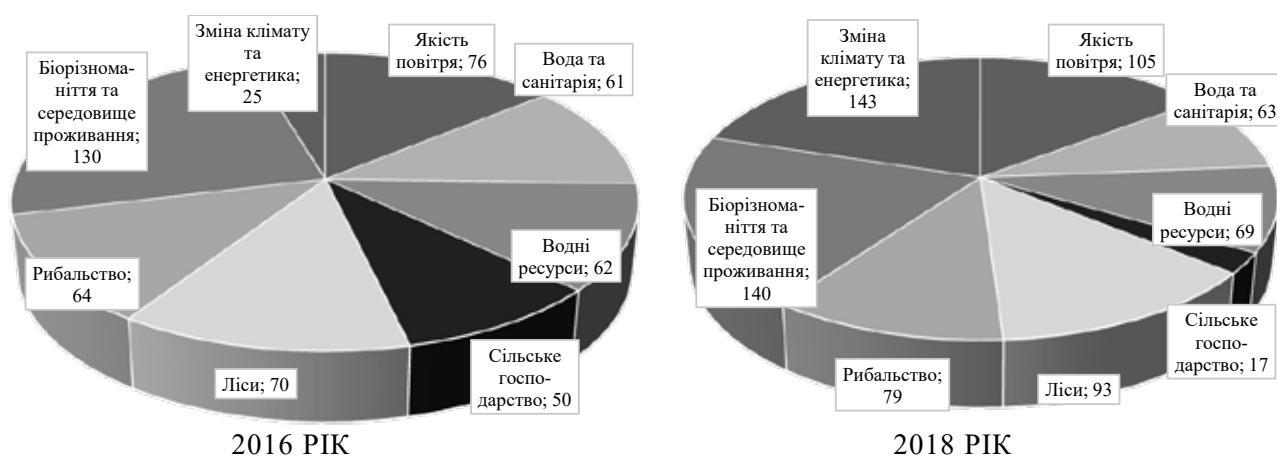
Так, при загальному 44 місці у 2016 році, Україна займала 130 позицію з 180 країн за критерієм «біорізноманіття та середовища проживання», що характеризує зусилля країни у вирішенні проблем із збереженням видів в межах власних кордонів; 144 – за показником забрудненості повітря діоксидом азоту, що впливає на здоров'я людей і характеризує якість повітря [7].

В Україні щороку від різних захворювань помирає понад пів мільйона людей і найбільше з них – від хвороб системи кровообігу. За даними Держстату, у 2015 році серцеві захворювання стали причиною смерті понад 404 тисячі українців. Наступного року смертність від цих недугів скоротилася на 3%, через рік – ще на 1,9%. У 2018 році смертність зросла майже на 2%. У 2017 році хвороба забрала 78 тисяч 324 осіб, у 2018-му – 78 тисяч 597 осіб. Третє місце серед хвороб, що викликають смертність, посідають хронічні обструктивні захворювання легень: у 2000 році через них померло майже 3 млн осіб, за десять років – 2,8 млн осіб, у 2015 році – 2,9 млн осіб, у 2016 році – понад 3 млн осіб. Рак легень, трахеї та бронхів щороку забирає життя понад 1,5 млн людей. Зокрема, у 2000 році через ці захворювання не стало 1,3 млн осіб, у 2010 році – 1,6 млн осіб, у 2015 році – 1,6, у 2016 році – 1,7 млн осіб [8].

Рис. 1. Рейтинг України за рівнем екологічної ефективності

Джерело: згруповано автором за даними [6; 7]

Рис. 2. Позиції України в розрізі критеріїв оцінки Індексу екологічної ефективності

Джерело: згруповано автором за даними [6; 7]

Проблеми становлення екологічної економіки в Україні є об'єктом дослідження багатьох науковців, які стверджують про низький рівень ресурсоощадливості національної економіки, тобто про високий рівень ресурсомісткості (табл. 1). Але, ефективні структурні зміни з формуванням економіки на екологічних засадах, незважаючи на сучасні проблеми, можуть стати для України шансом виходу з затяжної кризи [9].

Україна, незважаючи на запущений стан, політичну та економічну кризу, і здатна вийти на загальносвітовий конкурентоспроможний рівень [11]. Критерієм для визначення пріоритетності має стати спроможність до зростання ВВП, створення

продукції, що є імпортозамінною та експортоспроможною [12].

Аналіз галузевої структури та розподілу економіки та її структурних технологічних змін є дуже важливим з точки зору забезпечення еколого-економічного розвитку. Акцентування уваги на національних чи регіональних особливостях дозволяють виявити суто галузеві ознаки у використанні природно-ресурсного потенціалу [9].

Забруднення навколишнього природного середовища є результатом діяльності промислового виробництва. Зростання негативних екологічних впливів на навколишнє середовище, а також порушення екологічно встановлених норм – все це

Показники екологічних аспектів якості життя та екологічної й ресурсної продуктивності

Показники	2010	2015	2017	2018
1	2	3	4	5
Середньорічна чисельність наявного населення, тис. осіб	45870,7	42844,9	42485,5	42269,8
Валовий внутрішній продукт у постійних цінах 2010 р., млн грн	1079346,0	961821,0	1009597,0	1043272,0
Валовий внутрішній продукт у постійних цінах 2011 за паритетом купівельної спроможності, млн. доларів США	358915,2	319491,4	368783,8	346919,5
Викиди діоксиду вуглецю від стаціонарних джерел забруднення – усього				
<i>тис.т</i>	165041,8	138932,1	124217,9	126378,3
% до 2010 р.	100,0	84,2	75,3	76,6
у тому числі в енергетиці				
<i>тис.т</i>	130328,4	106956,5	104803,6	107900,1
% до 2010 р.	100,0	82,1	80,4	82,8
Вуглецева продуктивність валового внутрішнього продукту в постійних цінах 2010				
<i>грн. / т CO₂</i>	6539,8	6923,0	8127,6	8255,1
% до 2010 р.	100,0	105,9	124,3	126,2
Вуглецева продуктивність валового внутрішнього продукту в постійних цінах 2011 за паритетом купівельної спроможності				
<i>дол. / т CO₂</i>	2174,7	2299,6	2968,9	2745,1
% до 2010	100,0	105,7	136,5	126,2
Обсяг викидів діоксиду вуглецю на одну особу, т	3,6	3,2	2,9	3,0
Загальне постачання первинної енергії				
<i>тис. т нафтового еквівалента</i>	132308,0	90090,0	89462,0	93165,0
% до 2010	100,0	68,1	67,6	70,4
Кінцеве споживання енергії				
<i>тис. т нафтового еквівалента</i>	74004,0	50831,0	49911,0	51171,0
% до 2010	100,0	68,7	67,4	69,1
Обсяг споживання енергії на одну особу, кг нафтового еквівалента	1613,3	1186,4	1174,8	1210,6
Обсяг утворення відходів, усього, тис.т	425914,2	312267,6	366054,0	352333,9
у тому числі				
відходів I-III класів небезпеки	1659,8	587,3	605,3	627,4
Індекс утворення відходів, відсотків до 2010	100,0	73,3	85,9	82,7
у тому числі				
відходів I-III класів небезпеки	100,0	35,4	36,5	37,8
Обсяг утворення побутових і подібних до них відходів, тис.т	7611,6	6789,2	6183,3	6211,2
Індекс утворення побутових і подібних до них відходів, відсотків до 2010	100,0	89,2	81,2	81,6
Валовий внутрішній продукт у постійних цінах 2010 на одиницю утворених відходів, грн / т	2534,2	3080,1	2759,6	2961,0
у тому числі				
відходів I-III класів небезпеки	650286,8	1637699,6	1668879,9	1662850,0
Валовий внутрішній продукт у постійних цінах 2010 на одиницю утворених побутових та подібних до них відходів, грн / т	141802,8	141669,3	163371,2	167966,3
Обсяг внесення азотних і фосфорних добрив на 1 га уточненої посівної площі, кг	52	68	94	102
Обсяг викидів найбільш небезпечних забруднюючих речовин, тис.т				
діоксиду сірки	1235,2	854,0	744,4	716,7
діоксиду азоту	603,7	453,0	384,3	385,7
оксиду вуглецю	2951,9	1971,9	1986,9	1974,9
суспендованих твердих частинок	594,5	377,4	343,3	342,2
неметанових летких органічних сполук	359,3	225,8	223,6	206,5
Обсяг викидів найбільш небезпечних забруднюючих речовин на одну особу, кг				
діоксиду сірки	26,9	20,0	17,6	16,9
діоксиду азоту	13,2	10,6	9,0	9,1
оксиду вуглецю	64,3	46,1	46,9	46,7

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5
суспендованих твердих частинок	13,0	8,8	8,1	8,1
неметанових летких органічних сполук	7,8	5,3	5,3	4,9
Середня очікувана тривалість життя при народженні, років	70,44	71,38	71,98	71,76
% домогосподарств, житло яких обладнано				
водопроводом	71,9	78,5	79,9	80,9
гарячим водопостачанням	32,8	38,1	39,9	40,0
каналізацією	70,8	77,6	79,4	80,4
Показники економічних можливостей				
Сукупні витрати на охорону навколишнього природного середовища (у фактичних цінах), млн.грн.	13128,1	24591,1	31492,0	34392,3
<i>у тому числі</i>				
капітальні інвестиції	2761,5	7675,6	11025,6	10074,3
поточні витрати	10366,6	16915,5	20466,4	24318,0
Видатки бюджету на охорону навколишнього природного середовища, млн.грн.	2872,4	5529,7	7349,3	8242,1
Частка видатків бюджету на охорону навколишнього природного середовища у загальному обсязі видатків бюджету, відсотків	0,8	0,8	0,7	0,7

Джерело: згруповано автором за даними [6; 10]

обумовлено недосконалою нормативно-правовою базою еколого-економічного становлення національної економіки. В Концепції, що має бути основоположною для розвитку національної економіки, має бути ідея, енерго- і ресурсощадливості промислового виробництва [13].

Тому, вкрай необхідно розробляти та втілювати у життя стратегічні напрями щодо ефективного регулювання, а саме нормативно-правові, економічні, інформаційні та інституціональні засади.

Висновки. Державне регулювання еколого-економічним розвитком національного господарства у перспективі повинно спрямовуватися на становлення екологічної «циркулярної» економіки, яка є доволі активною у світовій науковій спільноті. Необхідно адаптувати прогресивні ідеї до вітчизняних умов економічного розвитку, а Україна для цього має всі передумови, базуючись на пріоритетах розвитку альтернативної енергетики, екологічного сільськогосподарського виробництва тощо. Тобто необхідно змінювати підходи до більш ефективної макроекономічної політики з метою забезпечення достойного соціально-економічного розвитку з урахуванням екологічної складової.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Багорка М. О. Стратегічний аналіз основних факторів макро- і мікросередовища аграрного виробництва на шляху до екологізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 12. Ч. 1. С. 14-19.
2. Петрук В. Г., Васильківський І. В., Іщенко В. А., Петрук Р. В., Турчик П. М. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2013. с. 29-31.

3. Товарянський В.І. Підвищення ефективності забезпечення пожежної безпеки в молодих соснових лісах України: дис. ... канд. техн. наук: 21.06.02 – Пожежна безпека. Львів, 2017. 181 с.

4. Хилько М. І. Екологічна безпека України: навч. посіб. К., 2017. 266 с.

5. Кирилов Ю. Є. Вплив процесів глобалізації на розвиток національних економік. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5297> (дата звернення: 30.11.2018).

6. Україна в рейтингу екологічної ефективності у 2016 році. URL: <http://edclub.com.ua/analitika/ukrayina-v-reytingu-ekologichnoyi-efektyvnosti-u-2016-roci> (дата звернення: 28.12.2018).

7. Позиції України в рейтингу екологічної ефективності у 2018 році. URL: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciyi-ukrayiny-v-reytingu-ekologichnoyi-efektyvnosti-u-2018-roci> (дата звернення: 02.02.2019).

8. В Україні від серцево-судинних захворювань щороку гине півмільйона людей. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2598814-v-ukraini-vid-sercevosudinnih-zahvoruvan-soroku-gine-pivmilijona-ludej-kardiohirurg.html> (дата звернення: 28.12.2018).

9. Загорський В. С. Концептуальні основи формування системи управління сталим розвитком еколого-економічних систем : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 336 с.

10. Економічна статистика : Статистична інформація : Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 02.02.2019).

11. Султангулов Д.М. Стратегічні напрями забезпечення еколого-економічного розвитку національної економіки. *Ефективна економіка*. 2017. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6199> (дата звернення: 30.11.2018).

12. Шевчук В. Я. Формування інноваційної моделі сталого розвитку України в посткризовий період. *Економічний часопис-XXI*. 2010. № 1-2. С. 6-8.

13. Брижань І. А. Екологічні проблеми розвитку промислового виробництва України. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2012. Вип. 3. С. 347-352.

REFERENCES:

1. Bagorka M.O. (2017) Strategic analysis of the main factors of the macro- and micro-environment of agricultural production on the way to greening. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. International Economic Relations and the World Economy*, vol. 12, pp. 14-19.

2. Petruk V.G., Vasil'kivskiy I.V., Ishchenko V.A., Petruk R.V., Turchik P.M. (2013) Normuvannya antropogenic navantazhenya na navkolishne middleovishe: navch. posib. Vinnytsia: VNTU, pp. 29-31.

3. Tovaryanskiy V.I. (2017) *Improvement of the efficiency of fire safety in young pine forests of Ukraine*, Lviv, Lviv State University of Safety of Life of DSNS of Ukraine.

4. Khilko M. I. (2017) *Ecological safety of Ukraine: navch. posib.* Kiev. (in Ukrainian).

5. Kyrylov Yu. E. (2016) The impact of globalization on the development of national economies. *Efficient economy*, vol. 12. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5297> (accessed: 30.11.2020).

6. Ukraine in the ranking of environmental efficiency in 2016 (2016) Retrieved from: <http://edclub.com.ua/analitika/ukrayina-v-reytyngu-ekologichnoyi-efektyvnosti-u-2016-roci> (accessed: 28.12.2018).

7. Ukraine's position in the environmental efficiency rating in 2018 (2018) Retrieved from: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciyi-ukrayiny-v-reytyngu-ekologichnoyi-efektyvnosti-u-2018-roci> (accessed: 02.02.2019).

8. In Ukraine, from the heart-and-zhvoryuvan people. Ukrinform. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2598814-v-ukraini-vid-sercevosudinnih-zahvoruvan-soroku-gine-pivmilijona-ludej-kardiohirurg.html> (accessed: 28.12.2018).

9. Zagorskiy V.S. (2018) Conceptual foundations of the formulation of the control system for steel development of ecological and economic systems: monograph. Lviv: LRIDU NADU. 336 p.

10. State Statistics Service of Ukraine (2008) Gross domestic product by production method and gross value added by types of economic activity. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed: 02.02.2019).

11. Sultangulov D.M. (2017) Strategic directions of ensuring ecological and economic development of the national economy. *Efficient economy*, vol. 10. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6199> (accessed: 30.11.2018).

12. Shevchuk, V. Ya. (2010) "Formation of an Innovative Model of Sustainable Development of Ukraine in the Post-Crisis Period", *Ekonomichnyj chasopys-XXI*, vol. 1-2, pp. 6-8.

13. Bryzhan I. A. (2012) "Environmental problems of industrial production in Ukraine", *Visnyk Cherniveckoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*, vol. 3, pp. 347-352.

Pavelko Yuriy

Graduate Student

Black Sea Research Institute of Economy and Innovation

ECOLOGICAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

The results of a global study on the ranking of Ukraine by the level of environmental efficiency are analyzed. The relationship between the low level of resource efficiency of the national economy (high level of resource intensity) and the growth of diseases, which kill more than half a million people each year. It is noted that water resources are a source of industrial and domestic water supply, and therefore play a crucial role in economic development and livelihoods, and today's water supply in Ukraine is insufficient and the territorial distribution of water resources is uneven and does not correspond to the location of water-containing economic complexes. Also, anthropogenic pressure is the main cause of forest fires near settlements and various transport facilities or industrial infrastructure. It is noted that environmental pollution is the result of industrial production, and the growth of negative environmental impacts, as well as violations of environmental standards – all due to the imperfect regulatory framework for environmental and economic development of the national economy. State regulation of ecological and economic development of the national economy in the long run should be aimed at the formation of ecological "circular" economy, which is quite active in the world scientific community.

It is necessary to develop and implement strategic directions for effective regulation, namely regulatory, economic, informational and institutional principles, as well as to adapt progressive ideas to the domestic conditions of economic development, and Ukraine has all the prerequisites for this, based on the priorities of alternative energy development, ecological agricultural production, etc. That is, it is necessary to change approaches to more effective macroeconomic policies in order to ensure decent socio-economic development, taking into account the environmental component.

Recommendations for the direction and formation of the ecological "circular" economy, as well as; it is necessary to adapt progressive ideas to domestic conditions of economic development, based on the priorities of development of alternative energy, ecological agricultural production, etc; it is necessary to change approaches to more effective macroeconomic policies in order to ensure decent socio-economic development taking into account the environmental component.